

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจของแพทย์ในการเลือกสั่งยาลดกรด กลุ่มยับยั้งโปรตอนปั๊ม(proton-pump inhibitor) ชนิดรับประทานที่เป็นยาต้นแบบ เพื่อรักษาโรคกรดไหลย้อน
ผู้จัดทำ	พจนีย์ ใจแก้ว
หลักสูตร	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ ประเทศไทย
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.เทียน เสรรามัญ
วันที่อนุมัติผลงาน	เมษายน 2557
จำนวนหน้า	168 หน้า
คำสำคัญ	ปัจจัยทางการตลาด การตัดสินใจของแพทย์ในการเลือกสั่งยา

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจของแพทย์ ในการเลือกสั่งใช้ยาลดกรดกลุ่มยับยั้งโปรตอนปั๊ม(proton-pump inhibitor)ชนิดรับประทานเพื่อรักษาโรคกรดไหลย้อน ที่เป็นยาต้นแบบ (Original Drug) ในจังหวัดเชียงใหม่โดยผลการศึกษานี้จะเป็นประโยชน์กับผู้ประกอบการ ธุรกิจยา โดยสามารถนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนกลยุทธ์และปรับส่วนประสมทางการตลาดให้สอดคล้องกับการตัดสินใจของแพทย์ ซึ่งจะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการทำธุรกิจมากยิ่งขึ้น การศึกษานี้เก็บข้อมูลจากแพทย์แพทย์เวชปฏิบัติทั่วไป อายุรแพทย์ แพทย์โสต คอ นาสิก และ แพทย์ระบบทางเดินอาหาร ที่รักษาโรคกรดไหลย้อน จำนวน 101 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน, F-Test One-Way ANOVA โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และทดสอบความแตกต่างรายคู่ในกรณีที่มีปฏิเสธสมมติฐาน โดยใช้สูตรตามวิธี LSD

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุ 26-35 ปีทำงานในโรงพยาบาลรัฐบาลที่มีขนาดมากกว่า 1,000 เตียง โดยส่วนใหญ่เป็นอายุรแพทย์ ที่มีประสบการณ์ในการรักษาผู้ป่วยโรคกรดไหลย้อน 5-10ปี และมีผู้ป่วยโรคกรดไหลย้อน 5-10 คนต่อสัปดาห์

ปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสั่งใช้ยาแพทย์ ได้แก่ปัจจัย ด้านราคา ($\bar{x} = 4.21$) ด้านผลิตภัณฑ์ ($\bar{x} = 4.04$) ด้านส่งเสริมทางการตลาด ($\bar{x} = 3.20$) และ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ($\bar{x} = 2.11$)

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า เพศต่างกัน ให้ความสำคัญกับปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อการเลือกสั่งใช้ยาที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แพทย์ที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลรัฐบาลและโรงพยาบาลเอกชนจะให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยแพทย์ในโรงพยาบาลรัฐบาลจะให้ความสำคัญด้านมีปฏิกริยาระหว่างยา (drug interaction) ต่ำ มากกว่า ในขณะที่แพทย์โรงพยาบาลเอกชนจะให้ความสำคัญด้านประสิทธิภาพมากกว่า แพทย์ที่ทำงานในโรงพยาบาลที่มีขนาดมากกว่า 1,000เตียงจะให้ความสำคัญด้านราคาถูกกว่ายี่ห้ออื่นและการเบิกค่าใช้จ่ายได้ มากกว่าแพทย์ในโรงพยาบาลที่มีจำนวนเตียงน้อยกว่า 1,000 เตียง แพทย์ระบบทางเดินอาหารจะให้ความสำคัญในด้าน ตัวอย่างประสิทธิภาพในการรักษา มากกว่าแพทย์ เวชปฏิบัติทั่วไปและ แพทย์โสต ศอ นาสิก นอกจากนี้ แพทย์ระบบทางเดินอาหาร และแพทย์ โสต ศอ นาสิก จะให้ความสำคัญในด้านตัวอย่างยาทดลองใช้ มากกว่า แพทย์เวชปฏิบัติทั่วไป และ อายุรแพทย์ สำหรับ แพทย์ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี จะให้ความสำคัญในด้าน การใช้ยามานานจนมั่นใจว่าปลอดภัย มากกว่า แพทย์ที่มีประสบการณ์ 10-20 ปี สำหรับ แพทย์ที่มีประสบการณ์ในการรักษาผู้ป่วยโรคกรดไหลย้อน น้อยกว่า 20 ปี ให้ความสำคัญด้านโฆษณาในวารสารทางการแพทย์ มากกว่า แพทย์ที่มีประสบการณ์มากกว่า 20 ปี แพทย์ที่มีประสบการณ์ในการรักษาผู้ป่วยโรคกรดไหลย้อน 10-20 ปี จะให้ความสำคัญ ด้านความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้แทนยา และความสม่ำเสมอของผู้แทนยา มากกว่า แพทย์ที่มีประสบการณ์ในการรักษาผู้ป่วยโรคกรดไหลย้อนน้อยกว่า 10 ปี แพทย์ ที่มีจำนวนผู้ป่วยโรคกรดไหลย้อนต่อสัปดาห์ ที่จำเป็นต้องรักษา 5-10คนจะให้ความสำคัญ ในด้านการสนับสนุนค่าใช้จ่ายสำหรับการประชุมวิชาการในประเทศและต่างประเทศมากกว่า แพทย์ที่มีจำนวนผู้ป่วย 11-15 คนและ มากกว่า 20 คน และ แพทย์ที่มีจำนวนผู้ป่วยโรคกรดไหลย้อนต่อสัปดาห์ที่จำเป็นต้องรักษา 5-10 คนจะให้ความสำคัญด้านความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้แทนยามากกว่า แพทย์ที่มีจำนวนผู้ป่วย น้อยกว่า 5 คน